

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 43 0 K 212547 24 Kž
Zenica, 15.05.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE !

Kantonalni sud u Zenici u vijeću sastavljenom od sudija Halilović Nusreta, kao predsjednika vijeća, te sudija Tešnjak Nermina i Ljevaković Rame, kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Burić Sabahete, u krivičnom predmetu protiv optuženog Buljubašić Almira, zbog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ F BiH i Muslić Adisa a zbog krivičnog djela prijevare iz člana 294. stav 1. KZ F BiH, odlučujući povodom žalbi branitelja optuženog Buljubašić Almira, Maličbegović Anisa, advokata iz Zavidovića, branitelja optuženog Muslić Adisa, Brkić Jasmina, advokata iz Zenice, izjavljene protiv presude Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 K 212547 22 K od 18.10.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 15.05.2024. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

1. Djelimično se uvažava žalba branitelja optuženog Buljubašić Almira te se presuda Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 K 212547 22 K od 18.10.2023. godine, preinačava u odluci o krivično-pravnoj sankciji, tako što se optuženom Buljubašić Almiru za krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ FBIH za koje je tom presudom oglašen krivim, primjenom odredbi člana 42.. 43. i 49. i 62. stav 1. KZ FBIH, izriče uslovna osuda, kojom se optuženom utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci i istovremeno određuje da se kazna neće izvršiti ukoliko optuženi u roku od 2(dvije) godine ne počini novo krivično djelo.
2. Žalba branitelja optuženog Muslić Adisa odbija se kao neosnovana i u odnosu na njega potvrđuje presuda Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 K 212547 22 K od 18.10.2023. godine.
3. U ostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 K 212547 22 K od 18.10.2023. godine optuženi Buljubašić Almir oglašen je krivim zbog krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ F BiH, pa ga je sud primjenom navedenih zakonskih propisa, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, dok je optuženom Muslić Adisu za počinjeno krivično djelo prijevare iz člana 294. stav 1. KZ F BiH primjenom navedenog zakonskog propisa te odredbe iz člana 62. KZ F BiH izrekao uvjetnu osudu kojom je optuženom utvrđena kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, a koja kazna se neće izvršiti ukoliko isti u roku od 1 (jedne) godine, od dana pravomoćnosti presude ne počini novo krivično djelo. Istom

presudom odredbom člana 202. stav 1. ZKP-a FBiH optuženi Buljubašić Almir je obavezan da na ime troškova krivičnog postupka plati iznos od 554,28 KM, a Muslić Adis je obavezan da na ime troškova plati iznos od 200,00 KM, sve u roku od 15 dana, od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Protiv navedene presude u zakonskom roku žalbu je izjavio branitelj optuženog Buljubašić Almira, Maličbegović Anis, advokat iz Zavidovića i presudu pobija zbog bitne povrede postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivično pravnoj sankciji, s prijedlogom da se žalba uvaži i ukine prvostepena presuda te predmet vrati na ponovno odlučivanje ili da se žalba uvaži prvostepena presuda preinači i optuženi oslobodi od optužbe. Tražio je da bude obaviješten o sjednici vijeća kao i optuženi.

U zakonskom roku protiv navedene presude žalbu je izjavio i branitelj optuženog Muslić Adisa, Brkić Jasmin, advokat iz Zenice i presudu pobija zbog bitne povrede postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivično pravnoj sankciji, s prijedlogom da se žalba uvaži prvostepena presuda preinači i optuženi oslobodi od odgovornosti ili da donese presudu kojom se optužba odbija ili da se žalba uvaži i ukine prvostepena presuda te predmet vrati na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu, kantonalna tužiteljica je predložila da se žalbe branitelja optuženih odbiju kao neosnovane.

Na sjednici vijeća ovog suda koja je održana u skladu sa članom 319. ZKP FBiH, na koju je pristupio branitelj optuženog Buljubašić Almira, advokat Maličbegović Anis kao i optuženi, dok o sjednici vijeća nisu obavještavani optuženi Muslić Adis i njegov branilac Brkić Jasmin advokat iz Zenice jer nisu ni tražili da budu obaviješteni o sjednici vijeća, a o sjednici vijeća nije obaviještena kantonalna tužiteljica koja je u odgovoru tražila da bude obaviještena o sjednici vijeća. Branitelj optuženog Buljubašić Almira advokat Maličbegović Anis je na sjednici izjavio da u cijelosti ostaje pri osnovima, navodima i prijedlogu iz pismeno podnesene žalbe te je sadržaj žalbe usmeno izložio na sjednici a njegov branjenik je prihvatio u cijelosti izlaganje svog branitelja te je posebno istakao da se sva njegova radnja ogledala da održi predavanje i provede ispit sa još dvojicom u komisiji, a za ostalo je ministarstvo zaduženo. Dodao je da mu je 20.06. umrla supruga, ostalo mu dijete od šest godina a da ima troje djece, a nakon toga poslije dva mjeseca umrla mu je mati, a bio je prisiljen u takvom stanju da dođe 13.10. na ispitivanje.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u granicama žalbenih navoda branitelja optuženih Buljubašić Almira i Muslić Adisa a i po službenoj dužnosti temeljem člana 321. ZKP FBiH, da li je na štetu optuženih povrijeđen krivični zakon, te je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Branitelj optuženog Buljubašić Almira prvostepenu presudu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. u vezi sa članom 3. stav 2. ZKP FBiH jer smatra da je sud povrijedio navedeno načelo in dubio pro reo te optuženog oglasio krivim suprotno tom principu. Obrazlaže u žalbi posebno da sud nije utvrdio postojanje bitnog obilježja predmetnog krivičnog djela koje se može izvršiti samo sa umišljajem i da su izostali razlozi o ovim odlučnim činjenicama koje se odnose na htjenje učinjenja krivičnog djela i svijest optuženog o tome koje eventualne radnje koje su protivpravne poduzima. Ove prigovore branitelj podvodi pod bitnu povredu odredbe člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH te ističe da sud iz tabele kandidata nije mogao izvesti zaključak da je optuženi počinio krivično djelo sa

umišljajem, pogotovo što je sam optuženi tu tabelu dostavio tužilaštvu jer ne bi sam sebe optuženi inkriminisao te da je korištenje tog dokaza protiv optuženog nezakonito. Umišljaj se ne može prihvatiti kao postojeći ni iz ponašanja optuženog i zbog činjenice da se optuženi Buljubašić Almir i ne poznaje sa optuženim Muslić Adisom a tužilaštvo nije dokazalo ni kakvu korist je optuženi Buljubašić Almir stekao zbog navodne zloupotrebe položaja ili ovlaštenja. Krivično djelo koje se optuženom stavlja na teret za koje je oglašen krivim može se učiniti samo sa umišljajem koje nije dokazano na strani optuženog jer nije dokazana povezanost između dvojice optuženih odnosno njihovo poznanstvo ili dogovor za učinjenje krivičnog djela. Nadalje ističe da činjenica samog donošenja Uputstva o izmjenama i dopunama Uputstva o naknadi troškova i načinu provođenja postupka dobijanja licence (Sl. novine ZDK broj: 19/22) kojim je između ostalog regulisano da pripremu javnog poziva iz člana 4. uputstva je regulisan postupak koji vrši posebna komisija od tri člana jer se uvidjelo da u ranijem postupanju nije ni jednim propisom pravno regulisano ko pregleda dokumentaciju koji apliciraju za izdavanje licence, zbog čega se ukazala potreba za donošenje navedenog Uputstva o izmjenama i dopunama Uputstva o naknadi troškova i načinu provođenja postupak dobijanja licence.

Navedeni žalbeni prigovori nisu osnovani.

Prije svega potrebno je ukazati da činjenični opisa krivičnog djela za koje je optuženi Buljubašić Almir oglašen krivim sadrži sva bitna obilježja krivičnog djela zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH. Izreka osporene presude sadrži kako subjektivno obilježje krivičnog djela (psihički odnos) optuženog prema radnjama izvršenja koje je poduzeo a koje su također opisane na dovoljno jasan način u izreci u činjeničnom opisu nisu u suprotnosti sa samim sobom a niti sa razlozima datim u obrazloženju pobijane presude a prvostepeni sud je za svako svoje utvrđenje odlučnih činjenica u obrazloženju naveo potrebe i valjane razloge, tako da razlozi o odlučnim činjenicama u ovoj presudi a u pogledu umišljaja optuženog nisu izostali, kako to žalba optuženog želi prikazati i podvesti pod bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH. Prvostepeni sud je prilikom utvrđivanja psihičkog odnosa optuženog prema predmetnom krivičnom djelu koje se optuženom stavlja na teret pravilno utvrdio sve relevantne činjenice i okolnosti, pri tome koristeći i tabelu kandidata koja je u toku postupka priložena i cijenjena kao dokaz od strane prvostepenog suda. Tabela predstavlja spisak kandidata koji su polagali ispit. Osim toga nije prvostepeni sud samo na osnovu tabele utvrđivanje postojanje direktnog umišljaja kao oblika vinosti pri izvršenju krivičnog djela nego je pri tome imao u vidu i na pravilan način cijenio i iskaze svjedoka K. R., šefa Odsjeka za poslove i saobraćajnu edukaciju u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK te iskaz svjedoka Z. F. i H. A. iz koji iskaza proizilazi saglasnost te nedvojbeno utvrđenje činjenice koja nesporno ukazuje da je optuženi Buljubašić Almir kao predsjednik Komisije za provođenje ispita za dobijanje licence pri Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK a na koju poziciju je imenovan rješenjem broj: 10-27-129-49/17 od 07.04.2017. godine zadužen za izvođenje pripreme nastave i obavljanje svih radnji neophodnih za provođenje ispita za dobijanje licenci za predavača teoretske nastave, ispitivače iz teoretskog dijela ispita i ispitivača za upravljanja motornim vozilom na području ZDK, bio osoba koja sačinjava nakon provedene procedure spisak lica koja ispunjavaju uslove za polaganje a koja su se prijavila po javnom pozivu. Predsjednik komisije je odgovarao za pripremu nastavu i prisustvovao svim ispitima i na kraju donosio konačnu odluku, a pored predsjednika komisije ispitima su prisustvovali i članovi komisije s tim što je predsjednik komisije, dakle, optuženi nakon uvida u dopise ispitivača davao konačnu ocjenu da li je ispit položen ili ne, tabelarni izvještaj sa spiskom lica kojima se trebaju izdati licence i to dostavljao u odsjek kod referenta koji je radio na izdavanju licenci, u to vrijeme referent za izdavanje licenci je bio E. Š.. Svjedok K. R. je potom potvrdio i da je predsjednik komisije bio taj koji je

isključivo određivao koji od kandidata ispunjava uslove za dobijanje određene licence te da je prilikom uzimanja izjave od Muslić Adisa zajedno sa D. E. vidio na zapisniku stiker sa ručnom oznakom izdati crvenu licencu te su pretpostavili da je to rukopis Almira Buljubašića a što mu je potvrdio i E. Š. E. Š. je u svom iskazu saglasno izjavio kao i svjedok K. R. navodeći da je on licence izrađivao na osnovu zapisnika dobijenih od optuženog Almira Buljubašića i isti su sadržavali stikere na kojima je pisalo koja se licenca treba izdati. Na osnovu navedenih stikera on je Adisu Musliću izdao crvenu licencu a S. R. zelenu licencu. Navedeno je potvrđeno i zapisnikom o polaganju ispita za dobijanje licence za kandidata Muslić Adisa a koji nije ispunjavao uslove za dobijanje crvene licence jer nije imao najmanje godinu radnog iskustva na poslovima osposobljavanja kandidata za vozače ili instruktora vožnje u auto školi, a što je optuženom kako je to pravilno utvrdio prvostepeni sud iz provedenih dokaza bilo apsolutno poznato ali je i pored toga lično rukom signirao na zapisniku da se Muslić Adisu izda crvena licenca a što je potvrđeno nalazom vještaka grafologa Katana Ismeta koji je i na glavnom pretresu obrazlažući nalaz i mišljenje potvrdio da je na trećoj stranici zapisnik o polaganju ispita za dobijanje licence, na trećoj stranici u rubrici konačna ocjena i u rubrici predsjednik ispitne komisije optuženi Almir Buljubašić svojeručno ispisao i potpisao konačnu ocjenu, te na prvoj strani stavio žuti stiker na kome je ispisan sadržaj izdati zelenu licencu za S. R. i da je to svojeručno ispisao Almir Buljubašić a čiji rukopis je i na žutom stikeru na kome je ispisan sadržaj „izdati crvenu za Muslić Adisa“ i to je svojeručno ispisao Almir Buljubašić kako je istakao vještak a prvostepeni sud pravilno na osnovu tog nalaza i mišljenja, usmenog obrazloženja i pojašnjenja vještaka sa glavnog pretresa, uvida u navedeni stiker te iskaza svjedoka K. R.a, Š. E., Z. F., H. A. te ne osnovu pravilno utvrđene činjenice da je optuženom Buljubašić Almiru u potpunosti bio poznat sadržaj propisa iz člana 4. stav 1. tačka a) i člana 27. tačka 1. Pravilnika o uvjetima i načinu dobijanja licence i koji su uslovi potrebni da budu ispunjeni da bi se mogla dobiti određena licenca plava, zelena, žuta a također i crvena licenca. Upravo član 27. tačka 1. navedenog pravilnika koji je bio važeći u to vrijeme propisuje da lice koje dobije licencu za predavača teoretske nastave dobija i licencu za ispitivača teoretskog dijela ispita, a ako ima dozvolu vozača instruktora vožnje i najmanje jednu godinu radnog iskustva na poslovima obuke kandidata za vozača ili instruktora vožnje u auto školi dobija i licencu ispitivača iz upravljanja motornim vozilom. Optuženi je znao da Muslić Adis ne ispunjava uslove iz člana 27. tačka 1. pravilnika jer je morao razmotriti svu dokumentaciju koja se odnosima na Muslić Adisa te je iz te dokumentacije koju je ovaj priložio morao vidjeti da se Muslić Adis po javnom pozivu prijavio za sticanje licence predavača teoretske nastave što je potvrđeno njegovom prijavom od 27.10.2017. godine pri čemu je priložio i uplatnicu na iznos od 150,00 KM ASA banke za sticanje licence predavača. Dakle, Muslić Adis uz prijavu za licencu predavača teoretske nastave nije priložio potvrdu da ima potrebno radno iskustvo od najmanje godinu dana na poslovima osposobljavanja kandidata za vozača ili instruktora vožnje u auto školi a optuženi je i pored te činjenice, nakon okončanog postupka polaganja pismenog i usmenog dijela ispita kandidata Muslić Adisa, na zapisnik o polaganju ispita za dobijanje licence zalijepio „stiker“ na kojem je ručno signirao (potvrđeno nalazom vještaka grafologa da je rukopis optuženog) da se Adisu Musliću izda crvena licenca, te je zapisnik sa ostalom dokumentacijom Muslić Adisa predao u Odjek za saobraćajnu edukaciju i to Š. E..

Navedene činjenice i okolnosti je pravilno i potpuno utvrdio prvostepeni sud i razloge za dokazanost tih činjenica na jasan i uvjerljiv način prezentirao u obrazloženju pobijane presude pravilno zaključujući da je optuženi svojim radnjama u cijelosti ostvario sva bitna obilježja krivičnog djela zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH i to kako ona obilježja objektivnog karaktera tako i obilježja koja se odnose na subjektivni odnos optuženog kako u odnosu na kršenje blanketnih propisa određenih u članu 4. stav 1. tačka a) i članu 27. Pravilnika o uvjetima i načinu dobijanja licence tako i u odnosu na htjenje prouzrokovanja

posljedice takvim suprotnim postupanjem navedenim blanketnim propisima, u cilju da Adis Muslić ostvari korist u vidu dobijanja crvene licence a da nije ispunjavao uslove, dakle, da optuženi Muslić Adis pribavi korist u vidu postupanja kao ispitivača za upravljanje motornim vozilom i korist u vidu naknade za rad u navedenoj ispitnoj komisiji koju je korist optuženi Muslić Adis i ostvario u iznosu od 4.506,50 KM koji mu je isplaćen za rad u navedenoj ispitnoj komisiji iako nije ispunjavao propisane uslove. Adis Muslić je na osnovu crvene licence koju je nezakonito dobio protupravnim postupanjem optuženog Buljubašić Almira Rješenjem Ministarstva broj: 10-23-129-1/20 od 14.01.2020. godine imenovan u ispitnu komisiju za vozače motornih vozila u ZDK, iako nije bio licenciran za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom za kategorije B, C1, C, D, D1, koje poslove je Adis Muslić obavljao sve do 17.11.2020. godine kada je Rješenjem Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK broj: 10-23-129-203/20 razriješen člana ispitne komisije za vozače motornih vozila jer je utvrđeno da ne ispunjava opisane uslove.

Dakle, neprihvatljivi su iz naprijed navedenih razloga žalbeni navodi da prvostepeni sud nije dao razloge o odlučnim činjenicama koje se odnose na objektivne odnosno subjektivno obilježje predmetnog krivičnog djela tj. oblik vinosti koje se ogleda u umišljaju optuženog na izvršenje krivičnog djela i posljedicu koje iz njega proističe. Na strani četrnaest, pasus prvi pobijane presude prvostepeni sud je određeno i uvjerljivo objasnio i obrazložio zašto smatra da je optuženi krivično djelo počinio s umišljajem i da je bio svjestan da svojim postupanjem kršeći dobro mu poznate odredbe Pravilnika o uvjetima i načinu dobijanja licence koristi svoja službena ovlaštenja kako bi bilo doneseno rješenje o crvenoj licenci za kandidata Muslić Adisa i na taj način da ovaj bude postavljen u Ispitnu komisiju za vozače motornih vozila, iako nije ispunjavao uslove za dobijanje licence za ispitivača vozača motornih vozila, i tako pribavio drugom licu korist, što je i učinio, te tako postupao sa direktnim umišljajem, koji zaključak prvostepenog suda se ne može dovesti u pitanje žalbenim prigovorima branitelja optuženog. Na zaključak prvostepenog suda, u pogledu postojanja direktnog umišljaja, bez utjecaja je po ocjeni ovog suda, okolnost koju ističe branitelj, da se optuženi međusobno ne poznaju, i sama povezanost između dvojice optuženih odnosno nepovezanost koja nije objektivizirana argumentima žalbe, ne utiče na utvrđeno postojanje direktnog umišljaja optuženog Buljubašić Almira na izvršenje predmetnog krivičnog djela. Prvostepeni sud je jasno i određeno u presudi obrazložio posljedice izvršenja krivičnog djela optuženog Buljubašić Almira koja se ogleda u korist optuženog Muslić Adisa. Nadalje, po mišljenju ovog suda, nije u konkretnom slučaju obzirom na radnje izvršenja koje se stavljaju na teret optuženom Buljubašić Almiru i Muslić Adisu bilo nužno dokazivati navodno postojanje bilo kakvog dogovora za učinjenje krivičnog djela, jer dogovor ne predstavlja element predmetnog krivičnog djela, a u vezi načina izvršenja radnji opisanih u činjeničnom opisu i elemenata koji se odnose na subjektivna obilježja, prvostepeni sud je pravilno analizirao sve dokaze i izveo valjan zaključak o umišljaju kao obliku vinosti, a sve odlučne činjenice i okolnosti koje su navedene u obrazloženju presude ukazuju na način iskorištavanja službenog položaja od strane optuženog Buljubašić Almira. Na pravilnost zaključaka prvostepenog suda koji se odnose na činjenične i pravne zaključke je po ocjeni ovog suda, bez utjecaja okolnost da je naknadno doneseno Uputstvo o izmjenama i dopunama Uputstva o naknadi troškova i načinu provođenja postupka dobijanja licence (Službene novine ZDK broj: 19/22), obzirom da je optuženi Buljubašić Almir kao predsjednik Komisije za provođenje ispita za dobijanje licence pri Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK, i zadužen za izvođenje pripreme nastave i obavljanje svih radnji za provođenje ispita za dobijanje licenci, bio dužan savjesno, odgovorno i profesionalno se odnositi prema svojim obavezama određenim u to vrijeme članom 4. stav 1. tačka a) i člana 27. Pravilnika o uvjetima i načinu dobijanja licence a koje odredbe optuženi prilikom svog djelovanja u ranije citiranoj komisiji nije poštovao.

Sa naprijed navedenih razloga ovaj sud nalazi da prvostepeni sud nije počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH a niti povredu iz stava 2. člana 312. ZKP FBiH, koju žalitelj nalazi u navodnom zanemarivanju člana 3. stav 2. ZKP FBiH. Prvostepeni sud po nalaženju ovog suda, a imajući u vidu analizu i ocjene izvedenih dokaza u predmetnom krivičnom postupku, na osnovu kojih je izveo zaključke o odlučnim činjenicama nije imao sumnje u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili o kojima ovisi primjena neke odredbe krivičnog zakonodavstva, niti se u žalbi konkretizuje koju to odredbu u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude prvostepeni sud nije primijenio ili je nepravilno primijenio a da je to bilo ili moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude. Dakle, u konkretnom predmetu nije bilo osnova za primjenu odredbe člana 3. stav 2. ZKP FBiH na koju se neosnovano žalbom ukazuje. Pravilno je cijenjen i iskaz svjedoka Š. E.a a iskaz svjedoka D. E. nije zanemaren, jer je u vezi tog iskaza sud na strani 16 pobijane presude u pasusu šestom i dalje, ukazao i izjasnio se o neosnovanosti navoda odbrane da je odgovornost za pregledanje dokumentacije kandidata koji su se prijavili za sticanje licence bila na R. K., šefu Odsjeka za poslove i saobraćajne edukacije u Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta. Također se sud pravilno i za ovaj sud prihvatljivo izjasnio o neosnovanosti prigovora odbrane istaknutog tokom postupka da optuženi nije bio dužan da vrši provjeru uvjeta prijavljenih kandidata za osposobljavanje i polaganje ispita za dobijanje licence, pri tome se pozivajući osnovano na izjavu svjedoka Š. E.a, M. A. koji je do oktobra 2017. godine vršio i funkciju sekretara ispitne komisije, te su oba svjedoka potvrdili da su se licence izdavale na osnovu stikera koje je predsjednik komisije Buljubašić Almir lijepio na zapisnicima za polaganje ispita za dobijanje licence i na zapisnik evidentirao koje licence se kandidatima trebaju izdati.

Činjenično stanje je dakle, pravilno i potpuno utvrđeno u toku postupka, a branite u žalbi ne predlaže izvođenje bilo kakvih novih dokaza kojima bi se dovela u sumnju pravilnost i potpunost činjenične osnove pobijane presude. Neprihvatljiv je žalbeni navod da je sud samo imao u vidu dokaze optužbe i da je samo te dokaze cijenio. Naprotiv, dokazi su cijenjeni u njihovom jedinstvu, u skladu sa principom slobodne ocjene dokaza, a sam iskaz D. E. a ni u kom slučaju ne dovodi u pitanje činjenične i pravne zaključke pobijane presude i njihovu pravilnost a niti može dovesti u pitanje uvjerljivost i vjerodostojnost iskaza ostalih saslušanih svjedoka, pa ni svjedoka K. R.a.

Donošenjem pobijane presude i kvalifikovanjem radnji optuženog Buljubašić Almira krivičnim djelom iz člana 383. stav 1. KZ FBiH pravilno su primijenjene odredbe krivičnog zakona, tako da u konkretnom slučaju po ocjeni ovog suda nije došlo do povrede krivičnog zakona iz člana 313. tačka a) i b) ZKP FBiH.

Kada se radi o žalbenim navodima branitelja optuženog koji se odnose na odluku o krivično-pravnoj sankciji uz tvrdnje da je prvostepeni sud prilikom izricanja sankcije dao premali značaj olakšavajućim okolnostima i da ih nije cijenio u dovoljnoj mjeri a to se posebno odnosi na činjenicu neosuđivanosti optuženog, zatim da mu je supruga umrla, da mu je ostalo troje djece, te da je ostao sam sa troje djece i da bi se svrha kažnjavanja mogla postići uvjetnom osudom, ovaj sud te žalbene navode branitelja nalazi osnovanim. Naime, ocjena je i ovog suda da obzirom na nepostojanje bilo kakvih otežavajućih okolnosti te imajući u vidu olakšavajuće okolnosti koje su naprijed istaknute a koje je u pobijanoj presudi naveo i prvostepeni sud, ovaj sud nalazi da im nije dat odgovarajući značaj od strane prvostepenog suda, a također ni činjenici da su otklonjene daljnje posljedice izvršenja krivičnog djela nastupale u periodu od 14.01.2020. godine (kada je Muslić Adis imenovan u ispitnu komisiju) do 17.11.2020. godine kada je

razriješen člana ispitne komisije, to ovaj sud nalazi da se i uvjetnom osudom izrečenom u ovoj presudi, kao prijetnjom kazne bez njenog izvršenja može ostvariti svrha kažnjavanja, prije svega u segmentu specijalne a potom i opšte prevencije izvršenja krivičnih djela i da nije nužno radi ostvarenja navedenih ciljeva izricanje bezuslovne kazne optuženom Buljubašić Almiru. Ovu sankciju sud je izrekao imajući u vidu i sam način i okolnosti izvršenja krivičnog djela kao i stepen krivice optuženog te posljedice izvršenja djela.

Žalbom branitelja optuženog Muslić Adisa ukazuje se da je tokom cijelog postupka glavni pretres vođen zbog krivičnog djela krivotvorenja isprave iz člana 373. stav 2. KZ FBiH da bi na zadnjem glavnom pretresu tužilaštvo promijenilo pravnu kvalifikaciju djela na krivično djelo prevare iz člana 294. stav 1. KZ FBiH čime je po stavu žalbe onemogućeno optuženom pravo na pružanje odbrane tj. pravo na jednaku odbranu čime je počinjena bitna povreda iz člana 312. stav d) ZKP FBiH.

Navedeni žalbeni prigovor nije osnovan.

Naime, prije svega neophodno je ukazati da odredba člana 290. ZKP FBiH omogućava tužiocu da disponira optužbom sve do okončanja dokaznog postupka. Dakle, tužilac ima zakonsko pravo da izmijeni optužnicu što je i učinjeno u konkretnom slučaju te je tužilaštvo imajući u vidu provedene dokaze te utvrđene činjenice i okolnosti i u skladu sa stanjem u postupku izvršilo izmjenu optužnice na način kako je to i opisano u činjeničnom dijelu izreke pobijane presude, te je prvostepeni sud prihvatajući izmijenjenu optužnicu, optuženog Muslić Adisa oglasio krivim zbog krivičnog djela po izmijenjenoj optužnici. Ta izmjena je izvršena na glavnom pretresu pri čemu odbrani nije uskraćeno pravo da se izjasni na navedene izmjene i branitelj je istakao da je spreman izjasniti se povodom izmijenjene optužbe što je i učinio na glavnom pretresu kako proizlazi sa stranice sedam zapisnika o glavnom pretresu održanog dana 13.10.2023. godine, nakon čega je iznio i završnu riječ kao i optuženi Muslić Adis, zbog čega se nalazi neprihvatljivim žalbeni navod da je prvostepeni sud povrijedio pravo na odbranu optuženog, u bilo kom segmentu, niti je postupanjem tužilaštva a ni suda narušen objektivni identitet optužnice i izreke presude na način koji bi mogao dovesti u pitanje pravo stranaka na jednakost u postupanju tokom krivičnog postupka, niti pravo na odbranu propisanu odredbom člana 7. ZKP FBiH.

Nadalje se žalbom ističe da optuženi svojim postupanjem nije ostvario osnovna obilježja krivičnog djela prevare obzirom da se uredno po javnom pozivu prijavio za sticanje licence teoretskog predavača za koje je ispunjavao uslove, a nije se prijavio na javni poziv za sticanje crvene licence-ispitivač iz upravljanja motornim vozilima nego plave i zelene (ispitivač i predavač teoretske nastave) zbog čega proizilazi da nije prikrivao bilo kakve činjenice niti prilagao lažne dokaze potvrde o radnom iskustvu te je nejasno kako je optuženi mogao dovesti u zabludu cijelo ministarstvo a crvena licenca mu je izdata greškom te je bio u stvarnoj zabludi u odnosu na radnje koje je vršio tokom posla na osnovu te crvene licence-ispitivača iz upravljanja motornim vozilima.

Ni ovi žalbeni prigovori kojim se osporava pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja iz pobijane presude, nisu osnovani.

Prvostepeni sud je optuženog Muslić Adisa nakon provedenih dokaza subjektivne i materijalne prirode te ocjene iskaza optuženog Muslić Adisa kao svjedoka pravilno zaključio da je optuženi počinio predmetno krivično djelo na način i u vrijeme kako je to поближе opisano u činjeničnom dijelu izreke prvostepene presude. Naime, provedenim dokazima nesporno je utvrđeno da se

kandidat Adis Muslić po javnom pozivu broj: 10-27-137-3/17 od 05.10.2017. godine prijavio za dobijanje licence predavača teoretske nastava. U prilog navedenog govori njegov zahtjev za izdavanje licence predavača teoretske nastave od 27.10.2017. godine dostavljen Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK-a, uz koji je priložio diplomu inženjer cestovnog prometa (BACHELOR) prvostupnika sa 240 bodova ECTS, dozvolu instruktora vožnje motornih vozila – zanimanje vozač B, C i C1, dozvolu instruktora vožnje broj: 029/17 B, C i D kategorije, ličnu kartu, uplatnicu kod ASA Banke Ministarstvu za nauku, kulturu i sport ZDK u iznosu od 150,00 KM i dr. dakle sve što je bilo propisano članom 2. Pravilnika o uvjetima i načinu dobijanja licence za dobijanje licence predavača teoretske nastave. Dakle isti uz zahtjev nije priložio potvrdu o radnom iskustvu od najmanje jedne godine u autoškoli na poslovima osposobljavanja kandidata za vozača ili instruktora vožnje u autoškoli, što je uslov po članu 4. važećeg Pravilnika, ukoliko kandidat aplicira za sticanje licence ispitivača iz upravljanja motornim vozilom. Nakon položenog ispita pred Komisijom u sastavu ispitivača Z. F. i H. A., te predsjednik Komisije Buljubašić Almira, optuženi je prema Pravilniku o uvjetima i načinu dobijanja licence, stekao uslove da mu se od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK izda licenca predavača teoretske nastave (plava licenca) i automatizmom da mu se izda i licenca ispitivača teoretskog dijela ispita (zelena licenca), što je predviđeno članom 27. stav 1. Pravilnika o uvjetima i načinu dobijanja licence.

Iz izvedenih dokaza nedvojbeno proizilazi da je dana 23.04.2018. godine optuženi Muslić Adis Ministarstvu za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK radi izdavanja crvene licence dostavio zahtjev za izdavanje i zamjenu licence predavača i ispitivača iz poznavanja propisa o sigurnosti saobraćaja na putevima, upravljanja motornim vozilom i poznavanja prve pomoći i priložio uplatnicu na iznos od 50 KM, nakon čega mu je dana 01.06.2018. godine Ministarstvo nezakonito izdalo crvenu licencu broj: 010/18 a što je učinio svjedok E. Š. potvrđujući svoju raniju izjavu i na glavnom pretresu, da je jedini izvor za izdavanje crvene licence bio upravo žuti stiker nalijepljen na zapisnik o polaganju ispita kandidata Muslić Adisa sa ručnom signalizacijom „da se izda crvena licenca“ a koji je ispisao Almir Buljubašić, a samim tim i nalijepio na zapisnik što je također nesporno utvrđeno u toku postupka grafološkim vještačenjem. Jasno je obrazloženo u prvostepenoj presudi da je Muslić Adis bio svjestan da se prijavio za licencu predavača teoretske nastave i teoretskog dijela ispita, plava odnosno zelena licenca i svjestan da se po javnom pozivu nije ni prijavio za dobijanje crvene licence-ispitivač iz upravljanja motornim vozilom, a bio je svjestan i znao da nije imao uslove da mu se izda crvena licenca jer nije imao niti priložio uz zahtjev potvrdu o radnom iskustvu od najmanje jedne godine u auto školi na poslovima osposobljavanja za vozača ili instruktora vožnje u auto školi, što je uslov po članu 4. važećeg Pravilnika, ukoliko kandidat aplicira za sticanje licence ispitivača iz upravljanja motornim vozilom. Na glavnom pretresu optuženi Muslić Adis je i sam potvrdio da nikada nije radio u auto školi a što je učinio i na zapisnik o usmenoj raspravi Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i spor ZDK broj: 10-23-128-246/20. Da je upotrebljavao crvenu licencu koja mu je kao što je i sam znao izdata nezakonito i da je neistinitog sadržaja u dijelu ispitivač za upravljanje motornim vozilom za kategorije: B,C,C1,D,D1 potvrđeno je kako odbranom optuženog tako i izjavama svjedoka M. M. i M. A. koji su zajedno sa Muslić Adisom radili u Komisijama za vozače motornih vozila.

Naprijed navedene činjenice i okolnosti pouzdano su utvrđene iz iskaza svjedoka tako i iz materijalnih dokaza izvedenih u toku postupka te je neprihvatljiva teza odbrane da je optuženom povrijeđeno pravo na odbranu a niti se može prihvatiti navod da se optuženi prilikom dobijanja a potom i korištenja nezakonito dobijene crvene licence a potom i obraćanja sa tim rješenjem o licenci, Ministarstvu radi dobijanja na osnovu nezakonito izdate crvene licence rješenja broj:; 10-23-129-1/20 od 14.01.2020. godine o imenovanju u ispitnu komisiju za vozače motornih vozila u ZDK , koje poslove je obavljao sve do 17.11.2020. godine, kada

mu je rješenjem ta licenca oduzeta u dijelu koji se odnosi na ispitivač iz upravljanja motornim vozilom jer nije ispunjavao uslove za izdavanje iste, nalazio u stvarnoj zabludi kako se to neosnovano u žalbi branitelja optuženog ističe. Optuženom je apsolutno bilo poznato da nije ispunjavao uslove za dobijanje crvene licence te je na osnovu iste ishodio naprijed citirano rješenje o imenovanju Ispitne komisije za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom su činjenice i okolnosti koje i po nalaženju ovog suda, a kako je to pravilno zaključio prvostepeni sud ukazuju kako na postojanje volontarističkog tako i intelektualnog elementa umišljaja, s kojim oblikom vinsti je optuženi počinio predmetno krivično djelo ,te obavljajući navedene poslove ostvario je imovinsku korist u iznosu od 4.506,50 KM a kako to proizilazi iz pregleda obračunatih i isplaćenih naknada za angažman u Ispitnoj komisiji za vozača motornih vozila, o čemu se prvostepeni sud izjasnio na strani 17 pasus četvrti, i te razloge u cijelosti kao svoje prihvata i ovaj sud, kao i zaključak da optuženi nije bio u zabludi da ga ne sleduje crvena licenca, niti se zbog navodne greške Ministarstva, na koju se ukazuje žalbom branioca može isključiti umišljaj optuženog pri izvršenju krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim.

Sa naprijed navedenih razloga ovaj sud nalazi da je pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, te da je prvostepeni sud na isto pravilno primijenio odredbe krivičnog zakona kada je radnje optuženog iz izreke pobijane presude pravno kvalifikovao kao krivično djelo prevare iz člana 294. stav 1. KZ FBiH, za koje je optuženog i oglasio krivim.

Iako se žalbom branitelja optuženog Muslić Adisa presuda pobija i zbog odluke o krivično-pravnoj sankciji u žalbi se ne daju argumenti ni razlozi povodom navedenog osnova, zbog čega je ovaj sud odluku u tom dijelu ispitao temeljem član 323. ZKP FBiH (prošireno dejstvo žalbe) te nalazi da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio sve olakšavajuće okolnosti na strani optuženog koje je naveo u obrazloženju odluke o sankciji te se pravilno opredijelio za izricanje optuženom uvjetne osude, kao prijetnje kaznom kojom će se i po ocjeni ovog suda moći ostvariti svrha kažnjavanja propisana odredbom člana 42. KZ FBiH, kao i svrha uvjetne osude određene u članu 60. stav 2. istog Zakona.

Sa navedenih razloga odlučeno je kao u izreci ove presude temeljem člana 329. ZKP FBiH, pri čemu je ovaj sud imao u vidu navode iz odgovora tužiteljice na žalbe branitelja optuženih.

Zapisničarka
Burić Sabaheta

Predsjednik vijeća
Halilović Nusret